

FİLİSTİN 194: FİLİSTİN DEVLETİ'NİN TAM TANINMA ÇABASI

NİSAN 2024 Sayı: 31

FİLİSTİN 194: FİLİSTİN DEVLETİ'NİN TAM TANINMA ÇABASI “Filistin’in Birleşmiş Milletler’e Tam Üye Olmasının Getireceği Sonuçlar”

Filistin coğrafyasının siyasi vaziyeti üzerine yapılan tartışmaların doğası yakın geçmişin başat siyasi çıkmazları arasında yer almaktadır. Bu başat konumu kazanmasında sorunun geçmişinin çok uzun yıllara dayanmasının etkisi büyüktür. Öyle ki bugün sınır çatışmaları, tanınma veyahut egemenlik üzerine uluslararası toplumu meşgul eden konular yakın geçmişi kapsamaktadır. Her ne kadar Filistin coğrafyası üzerine tartışılan konular da bu yakın geçmişin içinde yer alıyor gibi görünse de tarafların yeri geldiğinde dini atıflarda bulunması, Filistin meselesini yazılı tarihin kendisi kadar kapsamlı bir hale getirmektedir. Hal böyle olunca Filistin coğrafyası tartışma ve çatışmalardan bağımsız tanımlanamamakta ve Orta Doğu coğrafyasının yumuşak karnı olmaya devam etmektedir.

Tarihte Orta Doğu gibi çatışmaların sık yaşandığı bir coğrafya için “kırılma noktası” tabirini kullanmak ziyadesiyle sıradan kalacak ancak 7 Ekim 2023 günü sonrasında gerçekleşenler üzerinden baktığımızda Filistin-İsrail ilişkileri ciddi bir kırılma noktası yaşamıştır. Hem 7 Ekim’de yaşananlar hem de sonrasında yaşanan gelişmeler artık İsrail’in Filistin üzerine yıllardır uygulamaya çalıştığı politikalarının geçersiz kaldığını göstermektedir. Buna ek olarak başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere İsrail’in politikalarını destekleyen ülkeler, kendi vatandaşlarının tepkileriyle karşılaşmışlardır. Bir yandan halklarını teskin etmeye çalışan ancak öbür taraftan politik konularından taviz vermeyen ülkeler, bu kırılmanın neticesinde tutarsız ve sonuçsuz söylemlere sıkışıp kalmışlardır.

7 Ekim’den itibaren uluslararası toplum, İsrail’in genel geçer savaş hukuku ilkelerini, meşru müdafaa hakkı perdesi altında hiçe saydığı bir güç kullanımına şahit olmuştur. Sınırı kesin olmayan bu aşırı güç kullanımı, İsrail-Filistin çatışmasının “iki devletli çözüm” kapsamında çözümünü giderek bir seçenek olmaktan çıkarmaktadır. İki devletli çözümün hala bir seçenek olması için bugün Filistin’in egemenliğini kısıtlayan durumları ve tanınma sorununu çözüme ulaştırması gerekmektedir. Buradan hareketle çalışmanın başlığı olarak Filistin’in Birleşmiş Milletler’in 194. üyesi olmak ve uluslararası toplumda tam tanınma amacını gerçekleştirmek için yürüttüğü “Filistin 194” diplomatik kampanyası uygun görülmüştür. Buna ek olarak çalışmada, bahsi geçen tanınma sorunu, Filistin’in Birleşmiş Milletler’e yaptığı tam üyelik başvurusunun olası sonuçları üzerinden ele alınacaktır. Ayrıca

çalışmada devlet olmanın ve tanınmanın yasal temellerine değinilecek ve Birleşmiş Milletler’in Filistin sorununu adil ve barışçıl çözümüne yönelik eylemlerine tarihsel bağlamda yer verilecektir.

Devlet Olma Olgusu ve Tanınma Kavramı Üzerinden Filistin’e Bakış

Westphalia düzeni, uluslararası toplumun yegane aktörleri olarak devletleri gören bir anlayışa dayanmaktadır. Devletlerin başat aktörler olduğu bu düzen, devlet dışı aktörlerin varlıklarını güçlendirmesiyle birlikte dönüşüm sürecine girmektedir. Bugün, gerek uluslararası ilişkiler gerekse uluslararası hukuk alanında devlet dışı aktörlerin varlığı ve yükselişi, çeşitli çalışmalara ve tartışmalara konu olsa dahi devletler, uluslararası ilişkilerin temel aktörleri olarak konularını korumaktadırlar. Devletlerin halen geçerli

birer aktör olmasında devlet olma olgusunun milletlerin ve toplumların gözünde hayati derecede öneme sahip olması etkilidir. Bu sebepten dolayı devlet olma olgusu uluslararası ilişkilerin ve uluslararası hukukun yapısında modası geçmeyen başlıca kavramlardan biridir (Crawford, 1997: 93).

Devlet olma süreci doğal olarak “tanınma” kavramının ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Tanınma, bir taraftan siyasetin bir taraftan da hukukun üzerinde çözüm aradığı ancak iki alanın gittikçe girift hale geldiği bir durum yaratmaktadır. Keza Kelsen, tanınma kadar uluslararası hukukta tartışma yaratmış başka bir konunun olmadığından bahsetmektedir (Kelsen, 1941:605-617). Dolayısıyla uluslararası topluma adım atan bir devletin tanınma meselesini hem siyasetin hem de hukukun ortaklaşmasıyla halletmesi mümkün görünmektedir. Sonuçta siyasi anlamda tanınma, tanıyan devlet ile tanınan devlet arasındaki ilişkiyi belirlemektedir. Ancak iki devlet arasında kurulan bu diplomatik ilişki tanınan devleti, uluslararası hukuk temelinde bir “devlet” yapmamaktadır. Ne zaman siyasi anlamda tanınma ile hukuki anlamda tanınma birlikte var olursa o vakit tam teşekküllü bir devlet olgusu ortaya çıkmaktadır (Macklem, 2008:177).

Tanınma eylemini zorlaştıran ve üzerine tartışmalar yaşanmasına sebep olan bir diğer husus, tanınmanın kapsamı konusudur. Nitekim tanıma eylemini gerçekleştiren devlet, tanıdığı devletin hak iddiasında bulunduğu bütün toprak parçalarını da kabul etmiş varsayılır. Sonuçta salt hükümetleri veyahut devletleri tanımak yetersiz kalacağından bahsi geçen hükümetin veyahut devletin himayesinde bulunan topraklar da tanınma eyleminin kapsamında yer almış olacaktır. Tüm bunların haricinde tanınma eyleminin

muhatabı da tanınmanın kapsamı kadar tartışma yaratan bir olgudur. Tanınan taraf bir ülkedeki kurtuluş hareketi, gerçekleşen iç savaşın taraflarından biri ya da başka bir devletin kurduğu geçici yönetim de olabilmektedir (Malanczuk, 1997: 83).

Filistin’in devlet olma olgusu ve tanınma meselesi de uluslararası toplumda tartışmalara konu olan başlıca sorunların arasında yer almaktadır. Çözümü hususunda yıllardır uluslararası toplumun ortaklaşa çaba sarfettiği ancak bugün geldiğimiz noktada savaşın ya da en azından çatışmaların bitirilemediği bir müzmin sorun haline bürünmektedir. Filistin’in devlet olma ve tanınma çabasının hukuki zeminini sağlamlaştırmasında Birleşmiş Milletler’in varlığı oldukça önem kazanmaktadır. Nitekim Birleşmiş Milletler de Filistin meselesinin Orta Doğu’da barışa yönelik en ciddi tehditlerden biri olduğunun farkındadır. Birleşmiş Milletler öncülüğünde uluslararası kamuoyu da barışın yeniden sağlanması için Filistin halkına doğuştan gelen ve devredilemez olan ulusal kendi kaderini tayin hakkının güvence altına alınması gerektiği yönündeki kabule desteğini artırmaktadır.

Filistin’in devlet olma olgusuna yönelik Birleşmiş Milletler’in varlığı dışında bir diğer dikkat edilmesi ve incelenmesi gereken hukuki dayanak 26 Aralık 1933 tarihli Montevideo Sözleşmesi’dir. Sözleşme, bir devlet olmanın tanımını, haklarını ve görevlerini belirtmektedir. Bunlardan en bilineni, uluslararası toplum tarafından “uluslararası teamül hukuku beyanı” olarak da tanınan, dört adet devlet olma ölçütünü belirten ilk maddesidir. Bu maddeye göre devlet, “kalıcı bir nüfusa”, “tanımlanmış bir bölgeye”, “hükümete” ve “diğer devletlerle ilişki kurma kapasitesine” sahip olmalıdır (Kreijen ve Jennings, 2004:110). Filistin’in siyasi anlamda

tanınmasının yanında hukuki anlamda da yukarıda bahsi geçen ölçütlere uyduğu ve böylece tam teşekküllü bir devlet olma olgusuna sahip olduğu son derece açıktır. Nitekim İsrail ile müzakereler sırasında Filistin müzakere ekibine danışmanlık yapan John V. Whitbeck, Filistin'in bir devlet olarak var olduğu iddiasındaki tek zayıf halkanın nüfusu üzerinde etkili kontrol eksikliği olduğunu ancak bu sorunun artık etkili bir yasama ve yürütme organlarına sahip olmasıyla kalmadığından bahsetmektedir (Whitbeck, 1996). Sonuç olarak gerek siyasi gerek hukuki zeminde Filistin'in devlet olma ve tanınma iddialarının en az İsrail'in iddiaları kadar sağlam olduğu gözlerden kaçmamalıdır.

Birleşmiş Milletler ve Filistin

Filistin meselesinin bir sorun olarak Birleşmiş Milletler'in önüne gelmesi, İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden kısa bir süre sonra gerçekleşmiştir. Ne var ki Filistin sorununun uluslararası bir kimlik kazanması, Birinci Dünya Savaşı'nın son dönemine tekabül etmektedir. Savaşın bitiminde gelişen olaylar, Milletler Cemiyeti'nin Filistin'i, Cemiyet tarafından benimsenen Manda Sistemi kapsamında Büyük Britanya'nın idaresi altına yerleştirme kararı almasına yol açmıştır. Aslında manda yönetimi, Filistin'in tam bağımsız bir ulus statüsüne ulaşana kadar geçici olması beklenen bir aşama olarak görülmüştür. Ne var ki manda yönetiminin gelişimi Filistin'in bağımsız bir ulus olması ile sonuçlanmamış aksine, Filistin halkını kaderlerini tayin etme hususunda söz sahibi olamadığı bir çıkmaza sürüklemiştir. Nitekim manda yönetimi, "Manda'nın seçiminde bu toplulukların isteklerinin temel bir husus olması gerektiği" yönündeki gerekliliklerine rağmen, Filistin halkının isteklerini dikkate almamıştır. Nihayetinde çeyrek asrı deviren manda

yönetimi altında çıkan çatışmalara çözüm bulamayan Büyük Britanya, Filistin sorununu Birleşmiş Milletler çatısı altına teslim etmek zorunda kalmıştır. O tarihten bugüne kadar da Filistin sorununa barışçıl ve adil bir çözüm getirme sorumluluğu Birleşmiş Milletler'in üzerinde çalıştığı bir konu haline gelmiştir (Israel-Gaza Crisis, 2024).

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 1947 yılında kabul ettiği "181 sayılı karar" ile Filistin'in biri Filistinli Arap, diğeri Yahudi olmak üzere iki bağımsız devlete bölünmesini ve Kudüs'ün uluslararası hale getirilmesini önermiştir. Ancak öngörülen iki devletten birinin İsrail adı altında bağımsız olması sonucu 1948 Savaşı meydana gelmiştir. Savaş, Filistinli Arap nüfusun yarısından fazlasının evlerini terk etmesine veyahut sınır dışı edilmesine yol açmıştır. Savaş sırasında alınan "194 sayılı karar" ile "evlerine dönmek ve komşularıyla barış içinde yaşamak isteyen mültecilerin mümkün olan en kısa sürede bunu yapmalarına izin verilmesi gerektiği" hükmüne varılmıştır. Bugün dahi barış görüşmelerinde önemli bir nokta olan Filistinlilerin evlerine geri dönüş hakkı iddiasının temel hukuki dayanağını, bu karar oluşturmaktadır (Khouri, F. J. 1985:129-130). Ürdün ve Mısır'ın Filistin topraklarını kontrol altında tutmasıyla 1967 savaşına kadar çatışmalı ortam durulmuştur. 1967 yılında, yaşanan İsrail işgali neticesinde Filistin halkı ikinci defa evlerini terk etmek durumunda kalmışlardır. Güvenlik Konseyi'nin "242 sayılı kararında", İsrail'in çatışmada işgal ettiği topraklardan çekilmesi, mülteci sorununa adil bir çözüm bulunması ve tüm iddiaların veya saldırganlık durumlarının sona erdirilmesi de dahil olmak üzere adil ve kalıcı bir barışın ilkeleri formüle edilmiştir (Bennis, 1997:51).

1973 yılındaki çatışmaları, diğer hususların yanı sıra, ilgili taraflar arasında barış görüşmeleri yapılması çağrısında bulunan Güvenlik Konseyi'nin "338 sayılı kararı" izlemiştir. 1974 yılında Genel Kurul, Filistin halkının kendi kaderini tayin etme, ulusal bağımsızlık, egemenlik ve geri dönme gibi devredilemez haklarını yeniden doğrulamıştır. Ertesi yıl, Genel Kurul, Filistin Halkının Devredilemez Haklarının Kullanımı Komitesi'ni kurmuş ve Filistin Kurtuluş Örgütü'ne Meclis'te ve Birleşmiş Milletler konferanslarında "gözlemci statüsü" vermiştir. Birleşmiş Milletler'in bu kararı, Filistin'in uluslararası temsiliyeti açısından ziyadesiyle önemli bir hamledir (History of the Question of Palestine, 2024).

1980'li yıllarla birlikte çatışmanın doğası, büyük ölçekli bölgesel Arap-İsrail çatışmasından daha yerel bir İsrail-Filistin çatışmasına doğru kaymıştır. 1982 Lübnan Savaşı sırasında İsrail'in Filistin Kurtuluş Örgütü'nü Lübnan'dan atmak için Lübnan İç Savaşı'na müdahale etmesiyle çatışma zirveye ulaşmıştır. Eylül 1983'te, Uluslararası Filistin Sorunu Konferansı toplanmış ve muhtelif ilkeler benimsenmiştir. İsrail yerleşimlerine ve İsrail'in Kudüs'ün statüsünü değiştirmeye yönelik eylemlerine karşı çıkma ihtiyacı, bölgedeki tüm devletlerin güvenli ve uluslararası kabul görmüş sınırlar içinde var olma hakkı ve Filistin halkının meşru, devredilemez haklarının elde edilmesi, konferansın benimsediği ilkeler arasında yer almıştır (History of the Question of Palestine, 2024).

1987 yılında işgal Altındaki Filistin Toprakları'nda İsrail'in süregelen işgaline karşı kitlesel bir ayaklanma, Filistin halkının deyimiyle "intifada" başladı. Ne var ki İsrail güçlerinin uyguladığı yöntemler, sivil Filistin halkı arasında kitlesel yaralanmalara ve ağır can kayıplarına yol açmıştır. 1988

yılında Cezayir'de toplanan Filistin Ulusal Konseyi, Filistin Devleti'nin kurulduğunu ilan etmiştir. Filistin Ulusal Konseyi de Cezayir'de Filistin Devleti'nin bağımsızlık ilanını kabul etmiştir. Birleşmiş Milletler her ne kadar bu devleti resmi olarak tanımasa da Filistin Kurtuluş Örgütü'nün gözlemci statüsünü, Filistin gözlemcisi olarak yeniden adlandırması fiilen bu tanımayı gerçekleştirdiğini göstermiştir (History of the Question of Palestine, 2024).

1990'lı yıllar, daha önce -ve belki de daha sonraki yıllarda- olmadığı kadar barış sürecine yönelik somut kanıtların alındığı yıllar olmuştur. 1991 yılında Madrid'de, Güvenlik Konseyi'nin 1967 yılındaki "242" ve 1973 yılındaki "338 sayılı kararları"na dayalı olarak İsrail ile Arap Devletleri arasında ve İsrail ile Filistinliler arasında doğrudan müzakereler yoluyla barışçıl bir çözüme ulaşmak amacıyla bir Barış Konferansı toplanmıştır. Konferansı takip eden bir dizi müzakere, İsrail Hükümeti ile Filistin halkının temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü arasında karşılıklı tanınma ve 1993 yılında Geçici Öz-Yönetim Düzenlemelerine ilişkin İlkeler Bildirgesi'nin -diğer adıyla Oslo Süreci- imzalanmasıyla sonuçlandı. İsrail kuvvetlerinin kısmi geri çekilmesine, Filistin'de gerçekleşecek seçimlere, bir miktar mahkumun serbest bırakılmasına ve Filistin'in öz yönetimi altındaki bölgelerde işleyen bir yönetim kurulmasına ilişkin kararlar alınmıştır. Tüm bunlara ek olarak Birleşmiş Milletler'in sürece katılımı, hem uluslararası meşruluk katması açısından hem de uluslararası yardımların yönetilmesi açısından hayati derecede önem taşımıştır (History of the Question of Palestine, 2024).

Barış ortamının yerini çatışma ve şiddete bırakması daha önce de olduğu gibi kısa bir zamanda gerçekleşmiştir. Dönemin Likud lideri Ariel Sharon'un 2000 yılında

Kudüs'teki Harem-i Şerif'i ziyaretini, ikinci intifada takip etmiştir. İsrail, Uluslararası Adalet Divanı tarafından yasa dışı ilan edilmesine rağmen Batı Şeria topraklarında bir ayırma duvarı inşa etmeye başlamıştır. 2002 yılında Güvenlik Konseyi, adil ve kalıcı barış için bugün dahi önemini koruyan "iki devletli çözümü" onaylamıştır. 2003 yılında önde gelen İsraililer ve Filistinliler tarafından resmi olmayan bir Cenevre barış anlaşması ilan edilmiştir. 2005 yılında İsrail, deniz kıyısı ve hava sahası üzerindeki kontrolünden taviz vermemesine rağmen yerleşimcilerini ve askerlerini Gazze Şeridi'nden çekmiştir. 2006 yılında Filistin yasama seçimleri gerçekleşmiş ne var ki çatışma ortamı kısa sürede zirveye ulaşmıştır. Yükselen çatışma ortamının sonucunda 1990'lı yılların kazanımları tersine çevrilmiştir. İsrail, 2007 yılında Hamas'ın Gazze'de yönetime gelmesinin ardından abluka uygulamaya başlamıştır. 2008 sonlarında artan roket atışları ve hava saldırıları, İsrail'in Gazze'deki "Dökme Kurşun" kara operasyonu ile zirveye ulaşmıştır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi "1860 sayılı kararı" kabul ederek İsrail-Filistin sorununun ancak barışçıl yollarla çözülebileceğini ve iki devletli çözümün gerekli olduğunu belirtmiştir. Birleşmiş Milletler, uluslararası toplumun ve tarafların "İsrail ve Filistin'in iki demokratik ülke olarak yan yana ve barış içinde, güvenli ve tanınmış sınırlar içinde yaşamalarını öngören bir vizyonu temel alan kapsamlı bir barışa yönelik çabalarını acilen yeniden başlatmaları gerektiğini" de vurgulamıştır. 2011 yılında Başkan Mahmud Abbas, Filistin'in Birleşmiş Milletler'e üyelik başvurusunu sunmuş ve 29 Kasım 2012'de Filistin'e Birleşmiş Milletler'de "üye olmayan gözlemci devlet statüsü" verilmiştir (History of the Question of Palestine, 2024).

Tüm bu uzun yıllara yayılmış sürece baktığımızda Filistin devletinin meşruluğunun Birleşmiş Milletler tarafından uzun süredir onaylandığı görülmüştür. Birleşmiş Milletler'in uluslararası toplumu iki devletli çözüme yönelik, Filistin ile İsrail'in yan yana güvenli ve tanınmış sınırlar içinde yaşaması fikrine yönelik çabaları açıkça görülmektedir. Hedeflenen küresel fikir birliği, sorunun uluslararası bir nitelik kazandığı zamandan beri adil ve kalıcı bir barışa varmaya yönelik girişimlerin ana hedeflerinden biri haline gelmiştir.

Filistin 194: Simgesel Bir Kazanımdan Daha Fazlası

Filistin'in Birleşmiş Milletler'in 194. üyesi olma çabası, 2011 yılından sonra tekrar uluslararası toplumun başlıca gündem konusu haline gelmiştir. Yıllar önce Amerika Birleşik Devletleri'nin veto tehdidinin sonucunda Filistin, üyelik yerine üye olmayan gözlemci devlet adı altında siyasi gerçeklikten oldukça uzak bir mevki ile yetinmek durumunda kalmıştır. Bugün ise durumun o gün olduğundan daha farklı olduğunu söylemek oldukça güçtür. İsrail'in Filistin'i barışa tehdit olarak gören söylemleri ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Filistin ile İsrail arasında barışın tesis edilmesinin ardından Filistin'in Birleşmiş Milletler üyeliğini onaylayacağını ifade etmesi yıllardır vaziyetin değişmediğini bize göstermektedir. Bunların haricinde, Filistin'in üye olmasının önündeki engel teşkil eden durumları bir kenara koyup sürecin nasıl gerçekleşeceğine ve neler getireceğine bakmak faydalı olacaktır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin üyelik konusunda vereceği karar Filistin'in önündeki kilit aşamaların ilkinin ve en önemlisini oluşturmaktadır. Güvenlik

Konseyi'nin on beş üyesinden dokuz tanesinin Filistin için olumlu oy kullanması gerekmektedir. Ne var ki Çin, Fransa, Rusya, Büyük Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri beşlisinden hiçbirinin veto kararını kullanmaması elzemdir. Böylece ikinci aşamaya yani meclis oylamasına geçilmesinin önü açılacaktır. Filistin için ikinci aşamanın geçilmesi ilk aşamadan daha kolay olacaktır çünkü hali hazırda 139 üyenin tanıdığı Filistin için mecliste üçte iki çoğunluk üyelik için yeterli olacaktır (About Un Membership, 2024).

Amerika Birleşik Devletleri'nin bir şekilde veto tehdidini kullanmadığı ve Filistin'in 194. üye olarak Birleşmiş Milletler çatısı altına girdiği durumun, görünen ve görünmeyen etkileri olacaktır. Her şeyden önce Filistin'in tam tanınmış bir devlet olması, uluslararası toplumda yer alan ve içinden çıkılmaz hale gelen muhtelif sorunlara emsal teşkil edecek bir başarı olacaktır. Söylemsel olarak dinler tarihi kadar eski, fiili olarak neredeyse yüzyıllık bir sorunun uluslararası toplumun huzurunda çözülmesi de günümüzün uluslararası örgütler çağında Birleşmiş Milletler'i yadsınamaz bir konuma getirecektir. Dahası Birleşmiş Milletler üyeliği, Filistin halkı için, tüm bu orantısız savaş ortamında önemli bir iyimserlik ve birliktelik simgesi olacak ve ulusal kimliklerini güçlendirecektir. İsrail açısından ise, uluslararası baskının artmasına ve oldukça geciken barışın gelmesi yönünde adım atmasına olanak sağlayabilecektir.

Düşünsel anlamda yaratacağı etkinin dışında somut olarak Filistin adına en büyük kazanım, egemen bir devlet olarak resmi tanınmayı sağlamasıyla birlikte meşruiyetini ve önemli uluslararası kurum ve kaynaklara erişimini artırması olacaktır. Ek olarak Birleşmiş Milletler üyesi bir Filistin, hukuki ve siyasi konumunu

güçlendirerek daha fazla uluslararası anlaşmaya katılabilecektir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda oy kullanma hakkı elde edebilecek olan Filistin, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi daimi olmayan üyelerinin bir parçası da olabilecektir. Üstelik tam üyelik kazanmış bir Filistin, Uluslararası Adalet Divanı önünde kendi adalet arayışını başka ülkelere bırakmadan arama olanağına sahip olacaktır.

Sonuç olarak savaşta kazanan bir tarafının olmadığı, bugün yine ve yeniden önümüze çıkmaktadır. Milat olarak kendilerine 2023'ün 7 Ekim gününü alanlar, uzun yıllara yayılan sorunları çözme konusunda dar bir bakış açısıyla hareket ederek savaşı halen bir çözüme ulaştırabilecekleri yanılgısına düşmektedirler. Nitekim sorunu yaratanların ve büyüyenlerin sorunun çözümüne katkı sağlamalarını beklemek de barışı arayanların benzer bir yanılgıya düşmesine neden olacaktır. Bu yüzden artık sorunu yaratan güçlerden barışı beklemek yerine, başta Birleşmiş Milletler'in ardından Avrupa Birliği çatısı altındaki barışsever tutumlarıyla öne çıkan ülkelerin, barışa önyak olması ve Filistin Devletinin ve halkının hak ettiği barışı adil ve somut bir şekilde ortaya koyması gerekmektedir. Tarihin doğru tarafında adil ve barışçıl bir uluslararası düzen içerisinde yaşamak Filistin nezdinde tüm uluslararası toplumun nihai amacı olmalıdır.

Kaynakça

About UN Membership. (2024). (Çevrimiçi) <https://www.un.org/en/about-us/about-un-membership#:~:text=If%20the%20Council%20recommends%20admission,resolution%20for%20admission%20is%20adopted.>

Bennis, P. (1997). The United Nations and Palestine: partition and its aftermath. *Arab Studies Quarterly*, 47-76.

Crawford, J. (1976). The criteria for statehood in international law. *British Yearbook of International Law*, 48(1), 93-182.

History of the Question of Palestine. (2024). (Çevrimiçi)
<https://www.un.org/unispal/history2/>

Israel-Gaza Crisis. (2024). (Çevrimiçi)
<https://www.un.org/en/situation-in-occupied-palestine-and-israel/history>

Kelsen, H. (1941). Recognition in International Law. *American Journal of International Law*, 35(4), 605-617.

Khouri, F. J. (1985). The Arab Israeli Dilemma. *Syracuse University Press*.

Kreijen, G., & Jennings, R. Y. (2004). State failure, sovereignty and effectiveness: legal lessons from the decolonization of sub-Saharan Africa. In *State Failure, Sovereignty and Effectiveness*. Brill Nijhoff.

Macklem, P. (2008). Indigenous Recognition in International Law: Theoretical Observations. *Michigan Journal of International Law*, 30(1), 177-210.

Malanczuk, P.(1997). Akehurst's Modern Introduction to International Law. New York: Routledge

Whitbeck, J. (1996). The Palestinian State Exists. *Palestine-Israel Journal*, 3(2), 56.

DİPLOMATİK İLİŞKİLER ve POLİTİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER for DIPLOMATIC AFFAIRS and POLITICAL STUDIES

+90 216 310 30 40 info@dipam.org

+90 216 310 30 50 www.dipam.org

Merdivenköy Mah. Nur Sok. Business İstanbul
A Blok Kat:12 No:115, Kadıköy/İstanbul

YAZAR HAKKINDA

Ata Cem KUZUCU, 2021 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun oldu. Yine 2021 yılında ikinci üniversite kapsamında Anadolu Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. 2022 yılında İstanbul Üniversitesi Avrupa Birliği Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine başladı. Halen aynı bölümde yüksek lisans eğitimine devam etmekte ve tez döneminde bulunmaktadır. Kuzucu'nun temel ilgi ve araştırma alanları arasında Siyasi Tarih, Avrupa Tarihi ve Siyasal Sistemler bulunmaktadır. Kuzucu, DİPAM'da Uluslararası Örgütler alanında staj çalışmasını sürdürmektedir.